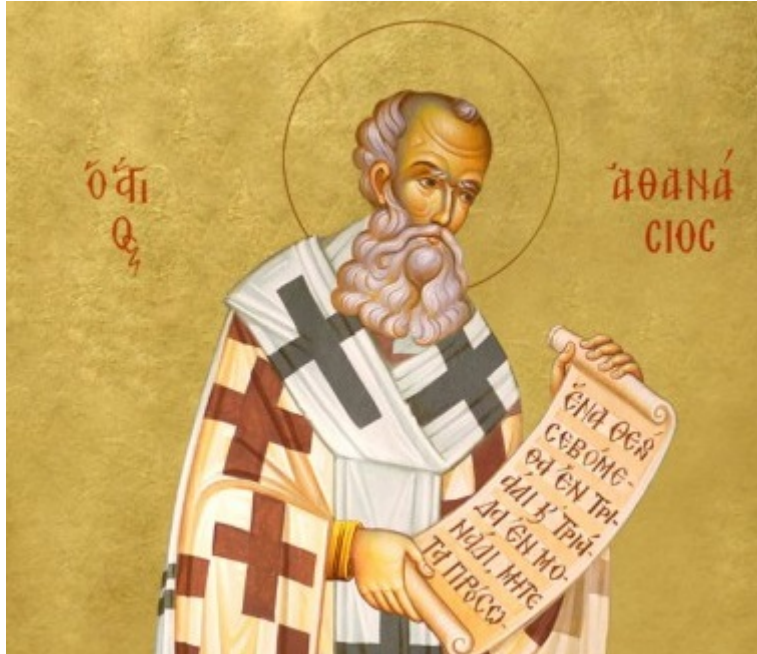

Μέγας Αθανάσιος: Ο Στύλος της Ορθοδοξίας

[Ορθοδοξία](#) / [Αγιολογία](#)

[Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος](#)

Ελάχιστοι άνθρωποι αξιώθηκαν να λάβουν τον τίτλο του «Μεγάλου» στην ιστορία της ανθρωπότητας, διότι αυτό προϋποθέτει να υπάρξει κάποιος υπέρμετρα σπουδαίος και να προσφέρει υπέρτατες και μοναδικές υπηρεσίες σε αυτή. Ένας από αυτούς είναι και ο Μέγας Αθανάσιος, ο οποίος εκτός από τον τίτλο του «Μεγάλου» του αποδόθηκε και ο μοναδικός τίτλος «Στύλος της Ορθοδοξίας». Μελετώντας κάποιος την προσωπικότητα και το τιτάνιο έργο του, δε μπορεί παρά να συμφωνήσει με την επιλογή αυτή της Εκκλησίας μας.

Γεννήθηκε περί το 298 στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου από ευσεβείς Έλληνες γονείς και ανατράφηκε με παιδεία και νουθεσία Κυρίου. Οι ευκατάστατοι γονείς του φρόντισαν να λάβει μια σπάνια κλασική παιδεία, η οποία άκμαζε ακόμα στην Αλεξάνδρεια. Παράλληλα φοίτησε στην περίφημη Κατηχητική Σχολή θεολογία, αναδεικνυόμενος ως ένας από τους σπουδαιότερους Πατέρες και Διδασκάλους της Εκκλησίας μας όλων των εποχών. Καθοριστική σημασία για την κατοπινή πορεία του Αθανασίου υπήρξε η γνωριμία του και η πνευματική του σύνδεση με τον μέγιστο ασκητή της Εκκλησίας μας Μέγα Αντώνιο. Κοντά του μύηθηκε στην ευσέβεια και χαλυβδώθηκε ο χαρακτήρας του να είναι αμετακίνητος και απόλυτα

προσηλωμένος στην αλήθεια της Εκκλησίας. Σε ηλικία δεκαοκτώ ετών εισέρχεται στις τάξεις του ιερού κλήρου, ως διάκονος της αλεξανδρινής Εκκλησίας, μπαίνοντας στην υπηρεσία του γηραιού και σεβάσμιου επισκόπου Αλεξάνδρου.

Δεν έμελλε όμως να βιώσει μια ειρηνική ιερατική διακονία, διότι κατά την χρονική εκείνη περίοδο ξέσπασε μια από τις μεγαλύτερες και πιο επικίνδυνες θεολογικές

θύελλες στην ιστορία της Εκκλησίας μας, η φοβερή αίρεση του αρειανισμού. Ο πρεσβύτερος της αλεξανδρινής Εκκλησίας Άρειος δίδασκε άκρως βλάσφημες και κακόδοξες διδασκαλίες, ανατρέποντας εκ θεμελίων την διδασκαλία της Εκκλησίας μας. Απέρριπτε το θεμελιώδες δόγμα της Αγίας Τριάδος, υποβιβάζοντας τον Υιό σε κτίσμα του Θεού και αρνούμενος την προσωπική υπόσταση του Αγίου Πνεύματος. Ο νεαρός διάκονος Αθανάσιος, με την ευλογία του επισκόπου Αλεξάνδρου ανέλαβε να ανασκευάσει τις βλάσφημες δοξασίες του Αρείου. Στα 325 συγκροτήθηκε η Α Οικουμενική Σύνοδος στην Νίκαια της Βηθουνίας για να συζητηθεί η αρειανική κακοδοξία και να διατυπωθεί με σαφήνεια το ορθόδοξο δόγμα. Ο διάκονος Αθανάσιος εκπροσώπησε τον Αλέξανδρο και μάλιστα ορίστηκε και γραμματείας της Συνόδου. Στις θυελλώδεις συζητήσεις με τον αιρεσιάρχη Άρειο και τους οπαδούς του, ο Αθανάσιος εξέπληξε με την ωριμότητα της σκέψέως του, τη θεολογική του κατάρτιση και προ πάντων την ακριβή έκφραση της ορθόδοξης διδασκαλίας. Δεν είναι υπερβολή να υποστηρίξουμε πως ο Μέγας Αθανάσιος υπήρξε ο πρωταγωνιστής της Συνόδου και ο εκφραστής της αλήθειας της Εκκλησίας.

Το 328 κοιμήθηκε ο επίσκοπος Αλεξανδρείας Αλέξανδρος και ο λαός απαίτησε να ανέβει στον επισκοπικό θρόνο ο Αθανάσιος, ο οποίος αποδέχτηκε την ύψιστη αυτή διακονία, διαρκούσης της αρειανικής λαίλαπας, παρά την καταδίκη της από την Α Οικουμενική Σύνοδο. Εργάστηκε σκληρά αναδιοργανώνοντας την αλεξανδρινή Εκκλησία. Επέλεξε άξιους συνεργάτες από την τάξη των ασκητών και των μοναχών, οι οποίοι είχαν αφιερωθεί ολοκληρωτικά στο εκκλησιαστικό έργο. Το μεγάλο βάρος το έδωσε στην προάσπιση της ορθόδοξης πίστης και τον αντιαιρετικό αγώνα. Αυτό είχε όμως δυσμενείς εξελίξεις για τον ίδιο. Οι αρειανοί και οι άλλοι αιρετικοί της επισκοπής του κατείχαν υψηλά κρατικά αξιώματα και οικονομική δύναμη. Κάνοντας χρήση αυτών, είχαν κηρύξει ανελέητο πόλεμο κατά του Αθανασίου και οχετούς λάσπης συκοφαντιών, οι οποίες έφταναν ως την αυτοκρατορική εξουσία της Κωνσταντινουπόλεως. Γι' αυτό και ολόκληρη η ζωή του υπήρξε μαρτυρική. Από τα 46 έτη της επισκοπικής του διακονίας τα 17 τα πέρασε στις εξορίες! Έχουν διασωθεί οι φρικτές συκοφαντίες εναντίον του από τους αιρετικούς, προς τον αυτοκράτορα. Κατηγορήθηκε ο ασκητής Αθανάσιος για δήθεν πορνεία και βιασμό γυναίκας! Κατηγορήθηκε επίσης ο ένθερμος αυτός ζηλωτής του Χριστού και ως μάγος!

Αλλά ο Αθανάσιος υπόμνε με καρτερία τις συκοφαντίες και τις άδικες διώξεις. Την προσωπική του πίκρα και τις ατέλειωτες ταλαιπωρίες του τις προσπερνούσε με την νυχθημερόν συγγραφή θεολογικών πραγματικών και αντιαιρετικών έργων. Από τα σπουδαιότερα συγγράμματά του ξεχωρίζουμε το μοναδικό έργο του «Περί της Ενανθρωπήσεως του Λόγου», όπου αν αναπτύσσει με καταπληκτική ακρίβεια

την αλήθεια της Εκκλησίας μας για το θείο πρόσωπο του Σωτήρος Χριστού. Στα έργο του «Κατά Αρειανών» καταρρίπτει πανηγυρικά τις αρειανικές κακοδοξίες. Στο επίσης περισπούδαστο έργο του «Κατά Ειδώλων» καταρρίπτει το σαθρό οικοδόμημα της ειδωλολατρίας, η οποία στην εποχή του ήταν ακόμη μια μεγάλη απειλή και μια σοβαρή πρόκληση για την Εκκλησία. Συνέγραψε ακόμη το βίο του δασκάλου του Μ. Αντωνίου, καθώς και πάμπολλες επιστολές σε διάφορα εξέχοντα πρόσωπα, οι οποίες αποπνέουν σπάνιο ζήλο για την διαφύλαξη της αλήθειας της Εκκλησίας, διότι είναι συνώνυμη με τη σωτηρία. Αξίζει να σημειώσουμε πως με την 39^η εορταστική επιστολή του ορίζεται ο λεγόμενος «κανόνας της Καινής Διαθήκης», δηλαδή ορίζονται τα 27 γνήσια βιβλία, από τα ψευδεπίγραφα (απόκρυφα) που κυκλοφορούσαν στην αρχαία Εκκλησία και έσπερναν πλάνες στους πιστούς.

Κατάκοπος και τσακισμένους από τους ατέλειωτους αγώνες και τις προσωπικές ταλαιπωρίες, κοιμήθηκε στις 2 Μαΐου του 373. Η Εκκλησία μας τον κατέταξε στους αγίους της και τον ανακήρυξε «Μέγα» για τις μοναδικές του υπηρεσίες του προς Αυτήν. Ορίστηκε δε να συνεορτάζεται η μνήμη του στις 18 Ιανουαρίου, μαζί με τον επίσης σπουδαίο αλεξανδρινό επίσκοπο, τον άγιο Κύριλλο, ο οποίος και αυτός έδωσε παρόμοιους αγώνες για την Ορθόδοξη πίστη.

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN